

Силабус курсу

ОСНОВИ ДИСКУРСОЛОГІЇ

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно)
Освітньо-професійна програма «Філологія (германські мови):
методика викладання і переклад»

Рік навчання: I, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська, англійська

Керівник курсу

ППП

канд.філол.наук., доц. Рибачок Світлана Михайлівна

Контактна
інформація

svrybachok@ukr.net

Опис дисципліни

Мета курсу полягає у створенні теоретичної бази в галузі дискурсології як сучасної наукової парадигми у філологічних дослідженнях, необхідної для успішного формування системних знань з дискурсології та подальшого розвитку навичок самостійної розробки окремих питань прагмалінгвістики та ведення науково-дослідницької роботи; засвоєння базових понять теорії дискурсу; оволодіння навичками аналізу дискурсу з урахуванням його функціонально-стилістичних характеристик; осмислення системних когнітивних і комунікативних проблем дискурсу.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/	1. Наукові парадигми сучасного мовознавства. Дискурс у сучасній лінгвістиці. Поняття дискурсу.	Поглибити знання у галузі історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку дискурсології.	Питання, практичні завдання

2 / 2	2. Текст і дискурс: співвідношення понять	Розпізнавати та характеризувати основні характеристики тексту та дискурсу	Практичні завдання, вправи, питання
6 / 2	3. Зарубіжні та вітчизняні концепції дискурсу	Поглибити знання у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій дискурсу, історії розвитку та сучасного стану дискурсознавства, розуміння теоретичних і практичних проблем дискурсу, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.	Вправи, питання, практичні завдання, коротка презентація
2/2	4.Когнітивно-комунікативні аспекти дискурсу	Аналізувати когнітивно-комунікативні аспекти дискурсу, що спрямовані на визначення способів репрезентації ментального світу людини у мові.	Вправи, питання, коротка презентація
4 / 2	5.Дискурс як структура і як процес: одиниці та категорії	Розуміти особливості макро- та мікроструктури дискурсу та когерентність і когезію як головні категорії дискурсу.	Вправи, питання, практичні завдання, презентація
4 / 2	7.Категорії дискурс-аналізу	Розуміти категорії дискурс-аналізу, стратегії та тактики мовленнєвого спілкування та метакомунікацію та дискурсивні маркери.	Вправи, питання, практичні завдання, презентації
2/2	8.Типи дискурсів та їх характеристики.	Аналізувати типи та різновиди дискурсів та їх домінуючі характеристики.	Вправи, питання, практичні завдання, презентація

			тація
	9.Педагогічний дискурс: комунікативно-прагматичний, когнітивний, семіотичний рівні.	Аналізувати комунікативно-прагматичні, когнітивні, семіотичні аспекти педагогічного дискурсу.	Вправи, питання, практичні завдання, презентація
4/2	10.Дискурс-аналіз для викладачів англійської мови	Розвинути здатність дискурс-аналізу граматичних, лексичних, фонетичних аспектів англійської мови.	Вправи, питання, практичні завдання
2/	12. Напрями сучасних когнітивно-комунікативних досліджень	Вирішувати когнітивні та комунікативні проблеми дискурсу на матеріалі германських мов.	Вправи, питання, практичні завдання, презентація

Рекомендовані джерела інформації

1. Балабан О. О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/apif/2010_5/balaban.pdf
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2009. 375 с.
3. Дискурс іноземномовної комунікації (колективна монографія) під редакцією д.ф.н, проф. К. Кусько. Львів, 2001, 495с.
4. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен: колект. моногр. / за наук. ред. І. С. Шевченко. Харків: Константа, 2005. 356 с.
5. Загнітко Основи дискурсології:науково-навчальне видання. ДонНУ. 2008. 194 с.
6. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матеріалах суч. газетн. публіцистики]: монографія. Київ, 2002. 392 с
7. Іліаді О. І. Проблеми текстології та дискурсології: навчальний посібник. Одеса, 2023. 166 с.
8. Шевченко І.С. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен: монографія. Харків, 2005. 356 с.
9. M.Jorsensen and L. Phillips Discourse analysis as theory and method. Sage publication. London. 2002. 228p.
10. M. McCarthy Discourse analysis for language teachers. Cambridge University Press. 205p.
11. D.Shiffrin Approachers to discourse. Blackwell. Oxford&Cambridge USA.470p.

12. T. van Dijk Discourse and Society URL: <https://discourses.org/wp-content/uploads/2022/07/Teun-A.-van-Dijk-2006-Discourse-and-manipulation.pdf>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

